

Věděli jste, že...

...čapí hnízdo může mít v průměru až 2 m?

...pařez není větev?

Zítřek leží v neznámu, ale často přináší naději.

J. R. R. Tolkien

Držíte v rukou první (a určitě ne poslední) celobarevné vydání místního občasníku. Trnavského. Trnavského? Opravdu? Vždyť naše obec se přece jmenuje Trnávka, a ne Trnava...

Takto nebo podobně by mohl zareagovat leckterý přespolní návštěvník, turista či nový spoluobčan. A měl by samozřejmě pravdu. Nemusíme ani hledat ve slovníku spisovné češtiny nebo pravidlech pravopisu, aby nám bylo jasné, že tady něco nesedí, že to nemá úplně logiku.

Vezměme si například Moravu. Cokoliv spojené s Moravou je moravské, o tom není třeba diskutovat. Stejně tak je to se slovenským městem Trnava, kdy stejným postupem odvodíme pří-

datné jméno trnavský. Dobře, postoupíme dále – ke zdobnělinám. Menší Morava je Morávka, menší Trnava je Trnávka. A jak vytvoříme od těchto zdobnělin přídatná jména? Moravský a trnavský to být nemůže – viz výše. Tak tedy morávecký? Trnávecký? Ano, přesně tak. Zní vám to divně? No, zní...

Možná by se někde dalo vypátrat, kdy a za jakých okolností došlo k této chybě a proč je vše, co je spojeno s naší obcí, označováno nesprávně za *trnavské*, když správně by mělo být *trnávecké*. Pátrat po tom ale nebudeme a ani nebudeme měnit naše zvyklosti. Někdy holt pravidla musí ustoupit tomu, co se už lidem dostalo pod kůži. Laskavý návštěvník promine a nový spolu-

občan to časem přijme.

Mimochodem jak se vlastně my, občané Trnávky, správně nazýváme? Obyvatel Moravy je Moravan (nespisovně Moravák), obyvatel Trnavy je Trnavan. U zdobnělin pak Moravčan a Trnavčan. Opravdu jsme Trnavčané? No to tedy nejsme! Možná v jiné Trnávce. Tady u nás jsme přece všichni *Trnavjáci*. Opět u nás pravidla neuspěla.

Tož ta pravidla, milí Trnavjáci, nechme pro tentokrát spát a raději si prohlédněme nový Trnavský občasník.

Obsah

Úvodník	2
Slovo starosty	3
Informace z obce	3
Včera, dnes a zítra	4
K zamyšlení	5
Z naší přírody	6 - 7
Kolem komína	8
Historie	8 - 9
Vzdělávání	10
Pro zábavu	11
Všimli jste si?	12
Výzva občanům	12

O novém občasníku

Trnavský občasník má zbrusu nový kabát. Možná si řeknete „bylo na čase“, možná je vám jeho podoba lhostejná, každopádně je tady. Je dílem skupinky amatérů, proto prosím omluvte případné žurnalistické či grafické nedokonalosti. Naším skromným přáním je, aby nebyl jen strohým seskupením informací (ne vždy důležitých a ne vždy zajímavých), ale aby také bavil. Aspoň trochu. Pokud se nám to hned nepodaří, příště to bude určitě lepší. Třeba i s vaší pomocí—viz výzva na str. 12.

V této nové barevné podobě bude občasník vycházet 4x ročně (jarní, letní, podzimní a zimní). Bude-li to situace vyžadovat, v mezidobí vyjde v původní černobílé verzi.

Redakční uzávěrka příštího čísla: 27. 8. 2021

Uzávěrka inzerce a příspěvků: 15. 8. 2021

Trnavský občasník — zpravodaj obce Trnávka

Vydavatel: Obec Trnávka, Trnávka 1, 742 58, IČO 00848441

Registrační číslo: MK ČR E10277

Redakce: Romana Dočekalová, Dana Horklová, Petra Masopustová, Kamila Ožanová, Žaneta Szabó

Kontakt: trnavskyobcasnik@seznam.cz

Vychází v nákladu cca 300 ks

Vážení spoluobčané,

dnešní doba není jednoduchá pro nikoho z nás, ale my máme to štěstí, že ji můžeme trávit tady v Trnávce. Díky „covidu“ se někteří stali opět kutily a vylepšovali a zkrášlovali okolí svého domu, mnozí také objevili krásné výhledy do okolí a podívali se na místa, kde nikdy nebyli, byť to je za rohem. Proto by i obec chtěla okolí vylepšit a na tato vyhlídková místa umístit alespoň lavičky. Trnávka nezabírá svou rozlohou moc velké území, něco málo přes 6 kilometrů čtverečních, ale přesto je tady krásně, a to i díky těm, co přidali ruku k dílu a v rámci akce „Uklidme Česko, uklidme Trnávku“ sesbírali několik desítek pytlů odpadu, který do lesa nebo potoka rozhodně nepatří. Za což jim patří velké poděkování.

Naopak je velká škoda, že jsou i takoví, kterým je vzhled prostředí, ve kterém žijí, lhostejný. Ať je to mládež nebo např. soukromý zemědělec, který zbytky po své činnosti nechává na pozemcích a čeká, že to zaroste a nepůjde vidět.

Je velká škoda, že už ve škole nefunguje pracovní výchova tak jako kdysi. Děti v rámci výuky uklízely okolí školy a vytvářely si určité návyky, které se jim vryly pod kůži. Možná by si potom rozmyslely, jestli ten obal od oplatky nebo láhev od pití vyhodí na zem nebo odnesou do koše. Na druhou stranu musím ocenit vynalézavost dotyčných „uklížečů“, kteří najdou k ukrytí takového odpadního pokladu skutečně nevšední místa. Hlavně že to na první pohled nejde vidět a před kámoši jsem King. Oko dospělého potom zaujme lampa veřejného osvětlení a povolený kryt pojistek, za kterým se skrývá překvapení v podobě několika plechovek nebo vykotlaný pařez plný PET lahví. A takový stálezelený keř, to je úplná „bomba“, tam se toho vejde a navíc to nejde vidět. Prosím, chovejte se k přírodě ohleduplně a nepřidělávejte práci ostatním.

A jedno motto na závěr: Prosím, krmte koše, zem má dietu.

Dalibor Šimečka, starosta obce

INFORMACE Z OBCE

Společnost **FCC Česká republika, s.r.o.** ve spolupráci s Obecním úřadem Trnávka pro vás v souladu s požadavkem Zákona o odpadech č. 185/01 Sb. a obecně závaznou vyhláškou organizuje sběr **NEBEZPEČNÉHO ODPADU A VYŘAZENÉHO ELEKTROZAŘÍZENÍ** formou pojízdné sběrný. Pojízdná sběrna bude přistavena v termínu a na tomto stanovišti:

15. 5. 2021 od 9:00 do 11:00 v areálu bývalého JZD

V této sběrně můžete bezplatně odevzdat nebezpečné odpady a vyřazená elektrozařízení:

baterie a akumulátory všeho druhu, odpady ropných látek nebo jimi znečištěné (oleje, filtry, tuky, mazadla), chemikálie (rozpouštědla, kyseliny, hydroxidy, fotochemikálie), detergenty a odmašťovací přípravky, zbytky barev, laků, ředidel, pryskyřic a lepidel včetně nádob, zářivky, výbojky, teploměry, prošlé léky a zdravotnický materiál, průmyslová hnojiva, zbytky postřiků proti škůdcům, nádoby od sprejů, televizory, monitory, rádia, chladničky, mrazáky, sporáky, jiná elektrozařízení, pneumatiky atd.

Dále bude organizován sběr **OBJEMNÉHO ODPADU**. Velkoobjemové kontejnery budou na výše uvedeném stanovišti přistaveny dne:

15. 5. 2021 od cca 8:00 do 14:00

Do těchto kontejnerů můžete odložit objemný odpad:

starý nábytek, matrace, koberce, krytiny, umývadla, WC mísy apod.

Nepatří tam pneumatiky, televizory, ledničky, jiná elektrozařízení; tyto odpady odevzdejte prosím osobně na výše uvedených místech pracovníkům pojízdné sběrný!

V této rubrice budeme pravidelně informovat o tom, jaké projekty a investiční akce v naší obci aktuálně probíhají, co se udělalo (opravilo, přichystalo či postavilo) v uplynulém období a co nás v nejbližší době čeká nebo je v plánu. Většina z nás si všimá, co se kolem děje a že se právě opravuje silnice před naším domem. Často už ale nevidíme, co se děje na druhém konci vesnice. Existuje také množství činností, které na první pohled nejsou vidět vůbec, ale je třeba se jim věnovat a také něco stojí. Pojdme se tedy podívat blíže, co se v Trnávce dělo, děje a bude dít.

- ◆ Při vydatných deštích často trápí (nejen) motoristy přívaly vody na výjezdu z Trnávky ve směru na Kateřinice v oblasti tzv. Kopečkovy řury. Aby nedocházelo k nebezpečným situacím a voda plynule odtékala a nehromadila se, byla zde opravena kanalizační vpust.
- ◆ V obecních lesích proběhla příprava ploch pro novou výsadbu stromů a ochranu mladých dřevin, drčení klestu a tzv. oplocenka.
- ◆ Nezapomíná se ani na odloučené části obce. Při vynaložení minimálních nákladů byl opraven úsek cesty za koupalištěm a proběhla údržba kolem chodníku od koupaliště ve směru na Brušperk.
- ◆ V blízkosti obřadní síně byl opraven a rozšířen přístup do lesa Čaplovec.
- ◆ Na zámku se provádí nátěr oken.
- ◆ V obci se nachází několik sběrných míst s kontejnery na tříděný odpad. Právě se dokončuje výroba zástěn, které budou kolem těchto kontejnerů nainstalovány, aby je „odstínily“.
- ◆ Právě probíhá rekonstrukce schodiště do místního pohostinství a přilehlé terasy, současně budou také vyměněny hlavní vchodové dveře.
- ◆ V prostorách kompostárny v areálu bývalého JZD provádějí pracovníci obce štěpkování větví.
- ◆ V nejbližší době očekává obec rozhodnutí o přidělení dotace z MAS Poodří na výstavbu chodníku v úseku od házenkářského hřiště až na křižovatku u staré požární zbrojnice, poté bude zahájeno výběrové řízení na zajištění stavby.
- ◆ Čeká se také na rozhodnutí o dotaci z Ministerstva pro místní rozvoj, která by měla pomoci zafinancovat opravu několika úseků obecních komunikací, které jsou v havarijním stavu (např. cesta na Chabičov).
- ◆ Další investicí, na kterou by obec chtěla využít dotaci z Ministerstva financí, bude rekonstrukce topení a elektroinstalace v základní škole Trnávka.

Uklidme Česko!

Každý rok zjara se naše obec účastní celostátní akce Uklidme Česko, jejímž cílem je zbavit okolí bydliště odpadu, který zde zanechávají nezodpovědní spoluobčané a který hyzdí jinak krásné prostředí obce. Nejinak tomu bylo i letos, vzhledem k přetrvávajícím protiepidemickým opatřením však probíhal tento úklid individuálně. Všem, kteří přiložili ruku k dílu a pomohli aspoň část obce a přilehlého okolí uklidit, patří velké díky.

Bohužel se zdá, jako kdyby těch, kteří zmíněný nepořádek způsobují, bylo stále více... Jak je možné, že za pár dní po úklidu se v příkopech znovu objevují odpadky? Copak je takový problém donést odpad k nejbližší popelnici? Jak může naše mládež, která tráví volný čas po celé vesnici, za sebou nechávat hromady PET lahví nebo třeba krabice od pizzy? Na hřišti, v autobusových zastávkách, v lese, kolem cesty... Copak jim doma nikdo nevysvětlí, že odpad patří do koše nebo do kontejneru, který je navíc hned vedle? Jak může maminka na procházce u rybníka přebalit své dítě a plnou plenu pohodit v lese, když koš na odpadky je jen pár metrů od ní? Copak by doma hodila tu plenu pod gauč?

LIDI, VZPAMATUJME SE!!!

Krátký příběh ze života...

Bydlím v domku a mám zahradu i zahrádku. Každý rok prořezávám stromy a zastřihuju keře, na podzim vždy musím zlikvidovat hromady popadaného listí a ze zahrádky odstranit zbytky rostlin a nějaké ty drny. Nedávno jsem musel porazit dva staré uschlé stromy a pracně vykopat pařezy. Holt ze zahrady je pořád spousta odpadu. Ale kam s ním? Soused mi poradil, že se veškerý bioodpad dá odvézt do bývalého JZD. A prý je to zdarma pro všechny občany Trnávky. No vlastně jo, vždyť to psali v občasníku, už si vzpomínám... Přece si nebudu doma dělat smrad a pálit to, že? Raději to odvezu. Prý větve zvláště na hromadu, ostatní bioodpad do jámy, říkal soused. No jo, ale když už jsem to sem dovezl, to mám jako ještě třídít?! Když tady na hromadu vysypu to listí, schovám do něho ty dva pařezy a přes to nahážu větve, nikdo si ničeho nevšimne. Hlavně když nebudu mít kolem vlastního baráku binec. No však to rychlá rota uklidí, ne? ...konec příběhu

Připadá vám takový příběh vymyšlený nebo přehnaný? Myslíte, že mezi námi nejsou takoví spoluobčané, kteří kvůli vlastnímu pohodlí obcházejí obecní nařízení či doporučení? Věřte, že jsou... Proč velká většina našich občanů respektuje pokyny a chová se tak, jak se patří, ale někteří s tím mají problém? Proč může někdo být tak bezohledný? Copak si neuvědomuje, že na jeho lhostejnost a nedbalost doplatí ostatní? Proč někdo nedokáže pochopit, že svým jednáním přidává práci jiným a že způsobuje obci zbytečné náklady? Opravdu člověk žijící na vesnici nepozná, co je a není větve? Vždyť i malé dítě rozezná pařez, hromadu listí nebo shnilé ovoce od větve stromu...

Upozornění na správné třídění a likvidaci bioodpadů a především na problematiku odkládání větví v areálu bývalého JZD bylo v našem občasníku uvedeno už několikrát. Připomeňme si zde ale ještě jednou, a to i vizuálně, kam patří bioodpad z domácností:

A co můžeme ukládat na hromadu označenou „VĚTVE“:

Zatím se ani přes opakovaná varování a upozornění situace nelepší. Bude tedy nejspíš potřeba přestat jen upozorňovat a přikročit k ráznějším opatřením. Prvním takovým opatřením je instalace fotopasti v blízkosti skládky. Dalším z nich pak bohužel bude muset být zrušení samotné skládky větví a také výrazné zvýšení poplatku za odpady.

Protože žijeme na venkově a máme kolem samé lesy, louky a pole, většina z nás také pozoruje, co kde právě roste a kvete. Každé roční období má své krásky, každý měsíc nás překvapí něčím novým. V této rubrice si budeme všimnout, co v našem okolí zrovna kvete či zraje, a vždy se zaměříme na některou z rostlin, která nám (kromě své krásy a vůně) přináší i něco užitečného.

Skončila zima, která nám moc velké barevné vyžití nenabízí, zato jaro barvami hýří a to zimní pošmourno nám bohatě vynahradí. První sněženky a bledule už dávno odkvetly, skončila už také sezóna petrklíčů, plicníků a sasaneček. Přelom jara a léta přináší nové barvy a nové vůně. Louky jsou plné krásně žlutých pampelišek, kolem domů a na téměř každém kousku trávy si nacházejí místo sedmikrásky, na okrajích lesů se brzy začnou objevovat bohaté bílé květy černého bezu.

Bez černý je listnatý keř, který má široké využití v léčitelství, farmacii i potravinářství. Tento všudypřítomný a všeobecně známý keř, někdy až strom,

zkrášluje své okolí i dvakrát do roka: nejprve na jaře, když v máji rozkvetne intenzivně vonícími plochými vrcholky žlutobílých květů, potom znovu na podzim, když jeho lístky začínají žloutnout, opadávat a odhalovat bohaté střípce sytých černých plodů, ohýbajících útlé větvičky dolů k zemi.

Čaj z květu je prvotřídním lékem na všechny choroby z prochlazení (nachlazení). Vyvolává pocení, ničí hnilobné bakterie, čistí zahleněné průdušky. Má i močopudné účinky a mírně projímá, čímž uvolňuje zácpu. Při největším použití je bylina výbornou přísadou inhalačních směsí proti rýmě a zánětu průdušek, ale i proti bolestem hlavy, obličeje, zubů a uší, osvědčila se též na obklady při křečových žilách.

Usušené nebo převařené zralé bobulky černého bezu (tzv. bezinky) nejsou jedovaté. Pozorně je přebíráme, zelené bobulky odstraníme, ponecháme jen úplně černé a zdravé. Můžeme je sušit, vyrobit z nich zatepla sirup, běžným způsobem zavařit jako kompot či zalít vínem. Můžeme je jíst i syrové, ale jen

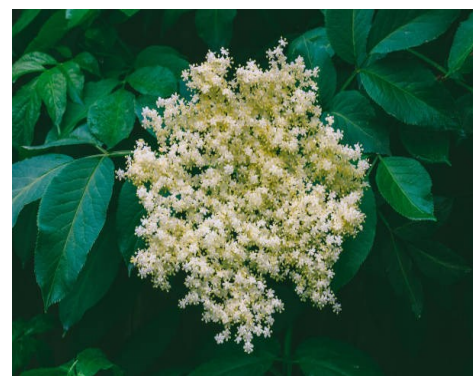
Bezový sirup - recept:

40 bezových květů zalijeme 2 litry vody a necháme přes noc (jen asi 8-10 hodin). Nádobu s bezem nezakrýváme, zapařila by se. Ráno scedíme, květy vymačkáme a do macerátu přidáme 1 kg třtinového cukru a šťávu z 1 citronu nebo 1 pomeranče. Povaříme velmi mírným varem (varem jen táhneme) asi 15-20 minut (do doby, než bude macerát průhledný). Horké naléváme do lahvi a uzavřeme. Sirup vydrží půl roku, když ho uskladníme na chladném místě.

ve zcela minimálním množství, protože projímají.

Květy i plody černého bezu lze zpracovat různými způsoby, dokonce i uvedený recept na bezový sirup je pouze jedním z mnoha, existuje spousta dalších variant. Máte i vy nějaký osvědčený recept na „specialitu“ z černého bezu? Napište nám a podělte se o své zkušenosti s využitím této krásné rostliny.

ZDROJ: www.bylinkyprovsechny.cz

Váš názor nás zajímá

Chcete sdílet svůj názor na nějakou záležitost týkající se naší obce, vyjádřit se k nějaké problematice nebo okomentovat nějakou událost? Zde máte prostor. Váš příspěvek, který nebude obsahovat nepravdy či spekulace, nebude nikoho napadat ani urážet a bude samozřejmě bez vulgarismů, zveřejníme společně s uvedením vašeho jména v této rubrice. Rubrika není z technických důvodů určena pro dotazy. S vašimi dotazy, které se netýkají občasníku, se prosím obraťte přímo na obecní úřad.

Tato zvolání můžeme každoročně zaslechnout z úst svých sousedů a nejinak tomu bylo i letos. Řeč je o páru čápů bílých, kteří se pravidelně na přelomu března a dubna vrací zpět do Trnávky. Své hnízdo si vytvořili na sloupu elektrického vedení přímo naproti budovy obecního úřadu a přilehlého rybníka.

Tato hnízda, zpravidla tvořená suchými větvemi, drny, trá-

vou, srstí zvířat, někdy i kusy igelitů a textilií, mají při prvotní výstavbě průměr 80 cm a dosahují výšky okolo 15 až 30 cm. Každý rok jsou upravována a přistavována a po letech mohou dosáhnout až 3 m na výšku a 2 metrů v průměru. Právě úklid hnízda po zimě a jeho příprava na hnízdění je úkolem samce. Ten proto přilétá na hnízdo o týden až dva dříve než samice a zároveň hnízdo hájí před jinými samci. Ani přilet samice nezůstává bez povšimnutí. Pár se zdraví velmi hlasitým klapáním zobáků s typickým záklonem hlavy.

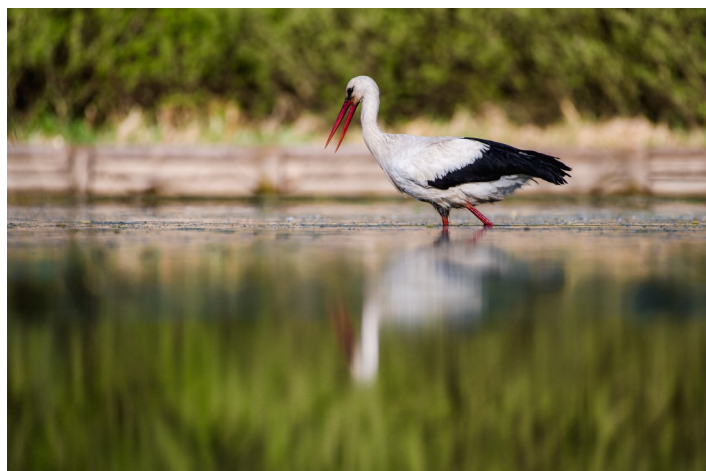
Čápi hnízdí 1x ročně a snůška čítá 2 až 7 bílých vajec. Jejich líhnutí trvá 33 dní, mláďata se líhnou postupně a je tak mezi nimi vidět patrný věkový rozdíl. V sezení na vejcích i následném krmení mláďat, jež trvá další dva měsíce, se oba rodiče střídají. Za potravu čápům slouží hraboši, krtci, hmyz, žáby, žížaly a nepohrdnou ani plazy, rybami či mláďaty jiných ptáků.

Čáp se ve volné přírodě dožívá obvykle osmi až deseti let. Rekordmanem je čáp, jemuž se podařilo dožít úctyhodných

třiceti čtyř let a deseti měsíců. Délka těla je 95 až 110 cm a rozpětí křídel 180 až 218 cm, samec je o něco větší než samice. Hmotnost se pohybuje v rozmezí 2,3 až 4,4 kg.

Čáp bílý je tažný pták se zimovištěm v saharské Africe a jižní Asii. V posledních letech přibývá případů přezimování v Evropě, a to např. ve Španělsku, Francii, Bulharsku. Hnízdí po celé Evropě s výjimkou britských ostrovů a severní Skandinávie. Na podzimní tah se čápi ve větších hejnech, čítajících i několik tisíc ptáků, vydávají od srpna. Denně urazí vzdálenost okolo 200 km. Jarní tah je výrazně rychlejší. Na ten se hejna vydávají již během února, dělají mnohem méně zastávek a urazí denně 300 až 400 km.

Známa pověra spojená s čápem je ta, že přináší děti. Svůj původ má v germánské mytologii, kde byl čáp považován za posla bohyně Holdy, na jejíž pokyn lovil duše nenarozených z vody a vkládal je do těla matky. V lidové tradici je čáp také dobře znám jako posel jara, o čemž svědčí i česká pranostika „Na svatého Řehoře (12. 3.) čáp letí za moře, žába hubu otevře, líný sedlák, který neoře“. Malé děti zase budou čápa znát z písničky Na jaře, která je zpravidla vyučována v mateřských školkách.

Fotografie čápů včetně titulní strany — Radek Caga

Chcete v Trnavském občasníku nabídnout své zboží či služby? Ceník inzerce:

Formát A4	400 Kč
Formát A5 (1/2 z A4)	200 Kč
Formát A6 (1/4 z A4)	100 Kč
Formát A7 (1/8 z A4)	50 Kč
1 řádek	10 Kč

V případě zájmu kontaktujte redakci: trnavskyobcasnik@seznam.cz

Naše první putování nás zavede do lesa Lipovec a na okraj nedalekých obcí Skorotín a Mošnov. Trasa měří 11,7 km a vzhledem k minimálnímu převýšení je vcelku nenáročná.

Výlet zahájíme od zámku v Trnávce a vydáme se do lesa zvaného **Lipovec**. Pokud nebudeme příliš hluční, můžeme poslouchat zpěv ptáků, případně zahlédnout další obyvatele lesa. Jakmile opustíme les, zabočíme vlevo a po ní cestou se dostaneme na cyklostezku. Po mírném stoupání nám bude na horizontu odměnou krásný výhled na **vrcholky Beskyd**, nedaleký **příborský kostel**, **Bílou horu** i **Štramberskou Trúbu**.

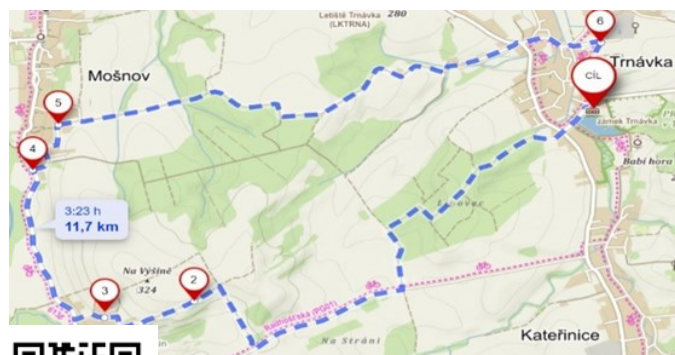

Opustíme cyklostezku vpravo a na dalším rozcestí se dáme vlevo na Skorotín. Cestou nemůžeme minout **turistický přístřešek Skorotín**, vybudovaný místními občany. Ideální místo zastavit se, posvačit, a hlavně se rozhlédnout po kraji. A je čas vydat se dále. Projdeme částí **Skorotína** a cyklostezkou dojdeme po 1,3 km do obce **Mošnov**. Odbočíme vpravo z cyklostezky na **Sikořinec** a pomalu se budeme vracet do naší obce. Během zpáteční cesty se znovu potěšíme pohledem na **pohoří Beskyd**, na opačné straně uvidíme vysílač **Hošťálkovice** a město **Ostrava**.

Zajímavosti: Skorotín je součástí obce Skotnice, jejíž jméno je údajně spjato s historickou tradicí chovu skotu, o němž se dochovala první písemná zmínka z poloviny 15. století. Původní název obce byl Kravince. Na počátku 18. století, kdy se stal Karel VI. císařem Svaté říše římské, měl na svých cestách zavítat i sem, aby obdivoval mohutná stáda skotu. Před jeho příjezdem však téměř všechny skot z obce prchl (původ názvu sousední obce Prchalov). Císař po svém příjezdu měl podle této verze pronést pouze "Schotte nichts" (něm. skot nikde) z čehož počestěním měl vzniknout dnešní název Skotnice.

ZDROJ: Wikipedie

Technicky zdatní občané mohou použít QR kód pro načtení mapy s navigací do mobilu.

A kam se vydáme příště? Nechte se překvapit. Prozradíme jen, že auto opět potřebovat nebudete...

HISTORIE

Z našich letopisů

Přibližně od září 1999 vycházel v Trnavském občasníku seriál „Vybráno z kronik obce Trnávky“, který se věnoval historii naší obce zhruba od 17. století, kdy byla součástí hukvaldského

panství pod správou rodu Harasovských, pravděpodobně nejznámějších pánů na zámku Trnávka. Není špatné si některé věci občas připomenout, proto se v rubrice *Z našich letopisů* ke skrom-

ným dějinám naší vesnice vrátíme. A začneme úplně na začátku, od první písemné zmínky o Trnávce, od které v příštím roce uplyne neuvěřitelných 715 let.

Jak ale vlastně vznikl samotný název *Trnávka*? Přesně nevíme, ale v písemných pramenech od nejstarších dob je naše obec označována různými způsoby: 1307 – *Trenauia*, 1359 – *Tirnow*, 1389 – *Tranauia*, 1403 – *Trnawia*, 1466 – *Trnawka*, 1676 – *Ternawka* a podobně.

Nejstarší vyobrazení naší vesnice na mapě hukvaldského panství z poloviny 17. století, autor neznámý.

První písemnou zmínku o Trnávce najdeme v listině z roku 1307, kde je uváděn *Bludo de Trenauia*. Tento Bludo či Blud pocházel z rodu hrabat z Hückeswagenu. Z listiny se dovídáme, že za biskupa Jana V. byl urovnán spor mezi ním a některými jeho many (leníky, poddanými). Jako sporné strany jsou tu jmenováni na jedné straně Bohuslav z Krásné se svými bratry a *Bludo de Trenauia et Heyman comes de Prsibor* na straně druhé. Tento Heyman (Jindřich) byl Bludovým bratrem. V listině z roku 1359 je Trnávka uvedena mezi vesnicemi, které vykoupil biskup Jan Očko z Vlašimi ze zástavy.

V letech 1380 – 1382 je zde uváděn jistý Damián z Trnávky a na Kladnících. Spolu se svými bratry Oldřichem a Štěpánem byl Damián nejstarším známým příslušníkem vladyckého rodu Trnav-

ských (též Tarnovských) z Trnávky. Když získal Damián ve službách olomouckého biskupství statek Trnávka, začal se po ní také psát. V erbu nosili pánové z Trnávky dva zkřížené rýče hrotem vzhůru (pův. jeden rýč hrotem dolů postavený). Rod "z Trnávky" zůstal v biskupských službách i v 15. a 16. stole-

tí. Větve tohoto rodu žijí dodnes (ve Švédsku). Mezi léty 1389 a 1408 byl držitelem Trnávky Nikolaus (Mikuláš) von **Tirnow**. Roku 1390 povolil biskup Mikuláš z Riesenburka, že Mikuláš z Trnávky může výměnu své manželky Kateřiny z Petřvaldu pojistit na vesnici Trnávce, ustanoviv jí zároveň jejího otce Petra Meisnera z Petřvaldu za poručníka. Patrně je to týž Mikuláš, kterého roku 1403 bere v manskou přísahu biskup Lacek z Kravař na hradě Jičíně. Roku 1420 je Mikuláš z Trnávky uváděn jako man olomouckého biskupa velmi často. Roku 1424 měl državy v Ostravě a Brušperku.

Před rokem 1437 je na zdejší tvrzi doložen Jan Duoň z Žákovic (u Bystřice pod Hostýnem), který držel také rychtu v Brušperku. Ten (užíval přídomku "z Tr-

návky") postoupil Trnávku ještě roku 1437 Rybníčkově ze Zdislavic (u Zdounek), ale již následného roku 1438 se zde připomíná Jiří a Pavel z Trnávky. Pavlova dcera Zuzana se provdala roku 1462 za Jana Kytla ze Lhoty, který jí zde zapisuje věno. Ten je pak zde se svou chotí uváděn ještě roku 1466, kdy prodal celé zboží Smilovi z Barchova a na Staré Vsi a Bravinném. Zdá se však, že Kytlové brzy získali Trnávku s tvrzí a dvorem od Smila z Barchova zpět, neboť již roku 1475 ji drží opět Jan Kytla. Ten postupuje, i jménem svého bratra Pavla, celý majetek roku 1481 biskupovi, od něhož přijal léno Mikuláš z Kateřinic a na Rychalticích. Výše jmenovaný Jiří z Trnávky zemřel roku 1492 a zanechal vdovu Johanku ze Slavkova. Jím zřejmě i vymřel tento rod.

V letech 1517 - 1536 držel Trnávku spolu s Kateřinicemi jako biskupské léno Jan Chorynský (nebo Chorinský) z Ledské, olomoucký biskupský hofrychtěl (titul vysokého úředníka, soudce). Roku 1550 přijali léno na Trnávku s příslušenstvím Janovi synové Adam, Václav a Hynek. V letech 1553 – 1582 zde byli Adam a Václav Chorynští. Významnou památkou po tomto rodu byl zdejší zvon s nápisem: „Slit za pány Chorinských/ za pana Adama, Václava léta 1582. Slil Jiří Solník z Meziříčí pod Rožnovem I.N.R.I. Pana Hynka.“ Zvon vážil 240 kg.

Erb Chorynských z Ledské

ZDROJE: Turek Adolf, Urbář panství Kateřinic a Trnávky z roku 1610 Kravařsko, roč. XII. č. 1/1949

V měsíci lednu po vánočních prázdninách do školy nastoupili pouze žáci 1. a 2. ročníku, a to za přísných hygienických opatření. Děti si při vstupu do školy musely vydezinfikovat ruce, během vyučování nosit roušky a odkládat je pouze při konzumaci jídla. Hodiny tělesné a hudební výchovy byly omezeny, doporučeny časté vycházky a neustálé větrání. Takže skoro jako v Půlnočním království, až na to, že jsme neměli a nemáme dosud možnost prchnout do Země krále Miroslava. To, co nejmenší děti baví a čím je při výuce můžeme motivovat, jsou právě zpěv a pohyb, které prolí-

nají všemi hodinami, nejen těmi k tomu konkrétně určenými. Takže „UTRUM“.

Musím ale říci, že děti byly a jsou skvělé. Všechna tato (pro nás dospěle mnohdy zvláštní) opatření vzaly úplně normálně a bez „remcání“, prostě to tak má být a konec. Zvykli jsme si na to, i když nám chyběli třetáci a čtvrtáci, ale pak přišla další rána - k 1. březnu došlo k úplné uzávěře škol, která trvala až do 11. dubna. Všichni žáci najeli na distanční výuku - slovní spojení, které jsme do loňského března téměř neznali. Nebudu se rozepisovat, co všechno tento způsob výuky

obnáší. Těm, kteří zastávají názor, že učitelé v té době leželi doma v peřinách za plný plat, to stejně nevymluvím a ani nechci. Děkuji všem rodičům, kteří to s námi zvládli, protože konečně jsme všichni zase ve škole a děti opravdu umí. Že se musíme dvakrát týdně testovat? Počáteční obavy jsou pryč a ty malé to fakt baví. Zatím nikdo pozitivní a i kdyby byl, tak ostatní vědí, že to není žádná ostuda, každý přeci může onemocnět.

Mgr. Ivana Vidličková, ředitelka

Zápis dětí do mateřské školy

Zápis k předškolnímu vzdělávání do Mateřské školy Kateřinice pro školní rok 2021/2022 proběhne distančně:

příjem žádostí bude prostřednictvím České pošty od 3. 5. 2021 do 16. 5. 2021

Nadstandardní aktivity:

- Projektové dny, divadla
- Exkurze, výlety, Planetárium
- Plavecký a lyžařský kurz, škola v přírodě (dle zájmu)

Specializace:

- Spolupráce se speciálně - pedagogickým centrem (SPC), pedagogicko - psychologickou poradnou (PPP)
- Jazyková prevence

Dokumenty k zápisu:

- Vyplněná žádost o přijetí
- Podepsaná kritéria pro přijetí
- Potvrzení o provedeném očkování (povinné)
- Kopie rodného listu
- Pro děti, které k 31. 8. 2021 dovrší 5 let a stane se pro ně předškolní rok vzdělávání povinným, již očkování povinné není

Dokumenty potřebné k zápisu najdete na našich stránkách www.ms.katerinice.cz, Dokumenty MŠ.

Všechny dokumenty k zápisu prosím doručte Českou poštou do Mateřské školy.

FILMOVÝ KVÍZ

Znáte dobře české komedie? Vyzkoušejte se... Ve kterém českém filmu či seriálu zaznělo:

1. Neberte úplatky, nebo se zblázníte!

- a) Marečku, podejte mi pero!
- b) Vesničko má středisková
- c) Jáchyme, hoď ho do stroje

2. Chčije a chčije...

- a) Na samotě u lesa
- b) Chalupáři
- c) Pod jezevčí skálou

3. Máte štěstí, že jdu kolem!

- a) Postřižiny
- b) Sněženy a machři
- c) Slavnosti sněženek

4. Má pravdu, předsedo!

- a) trilogie Slunce, seno, ...
- b) S tebou mě baví svět
- c) Vesničko má středisková

5. Komu tím prospějete?!

- a) Jedna ruka netleská
- b) Samotáři
- c) Pelíšky

6. Panenko Maria Podsrpenská, vidíš?!

- a) Jak vytrhnout velrybě stoličku
- b) trilogie Slunce, seno, ...
- c) Trhala fialky dynamitem

7. Opakuj si: Colombo šel na sever...

- a) Jáchyme, hoď ho do stroje
- b) Pelíšky
- c) Jak dostat tatínka do polepšovny

OSMISMĚRKA

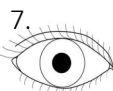

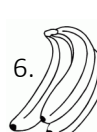
Víte, který pták si nestaví hnízdo? Kukačka. A proč? .....

L	P	V	L	A	Š	T	O	V	K	A	A	K	S	Y	L	
S	E	D	R	K	K	A	N	C	H	A	K	A	V	K	A	O
T	K	R	O	L	P	U	S	Ž	J	Ž	E	P	O	R	D	
A	B	O	O	E	N	S	L	E	Č	Í	Y	K	R	D	L	
V	S	Z	R	P	T	A	Č	Í	Í	Ř	Í	Š	E	K	V	
U	L	D	K	E	C	A	R	H	K	T	L	P	L	A	K	
L	A	H	H	Ř	C	K	O	V	Š	S	S	A	A	P	Ý	
Ž	V	L	A	K	A	J	I	U	A	O	D	Č	B	O	H	
K	Í	L	H	R	B	O	P	V	K	H	I	E	N	U	U	
K	K	Á	A	V	O	S	A	P	I	N	O	K	C	H	Ť	

brhlík	čejka	čírka	drop
drozd	havran	kachna	kapoun
kavka	kivi	konipas	korela
kos	křepelka	kulík	labuť
lyska	orel	ostříž	puštík
racek	skorec	slavík	sojka
sova	stehlík	sup	špaček
ťuhýk	vlaštovka	vlha	žluva

KŘÍŽOVKA PRO DĚTI

První jarní květina se jmenuje:

1.	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	7.		4.	
2.	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>			5.	
3.	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>			1.	
4.	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>			8.	
5.	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>			2.	
6.	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>			3.	
7.	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>			6.	
8.	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>				

Řešení:

Křížovka pro děti:
 SNĚŽENKA
 Osmisměrka:
 ...PROTOŽE BYDLÍ V HODINÁCH
 Filmový kvíz:
 1C, 2A, 3C, 4C, 5C, 6B, 7C

Během velikonočních svátků bylo možné zpríjemnit si procházku kolem rybníka návštěvou tzv. velikonoční stezky. Kromě zábavných úkolů pro děti stezka obsahovala poučné povídání o velikonočních zvycích a tradicích. Nejen děti se tak mohly dozvědět, jak se například říká dnům před Velikonocemi, jaké činnosti se v těchto dnech mají či nemají dělat a proč.

Další naučnou stezku, opět určenou především pro děti, jsme mohli zhlédnout na přelomu dubna a května, tedy v době, která je spojena se zvykem pálení čarodějnic. Čarodějnická stezka tentokrát vedla lesem Lipovec a opět byla plná zábavných úkolů a zajímavostí nejen o čarodějnicích.

Jsme moc rádi, že se v našich řadách najdou takoví, kteří mají čas a chuť vymyslet a připravit zábavu i pro ostatní. Hance Šimurdové, která obě stezky připravila, proto patří velké díky.

VÝZVA OBČANŮM

Chcete se podílet na tvorbě Trnavského občasníku?

- Máte doma vlastní výrobky, které byste chtěli ukázat ostatním? Vyfoťte je a pošlete do redakce.
- Povedlo se vám vypěstovat něco velkého, neobvyklého, zajímavého? Vyfoťte a pochlubte se ostatním.
- Víte o něčem zajímavém, co se týká Trnavky a nejbližšího okolí, historie obce apod.? Napište nám o tom, určitě by to zajímalo i ostatní.
- Víte o někom úspěšném, šikovném, výrazné osobnosti v určitém oboru, o které by ostatní spoluobčané měli vědět? Napište nám o ní, třeba jí skromnost brání, aby se ozvala sama...
- Píšete básně, povídky nebo cokoli, co by se ostatním mohlo líbit? Nestyďte se a nechte si to vytisknout v občasníku.
- Povedla se vám nějaká úžasná fotka? Pošlete nám ji, aby ji mohli vidět i ostatní.
- Čtli jste v poslední době něco z místní knihovny, co vás opravdu chytlo? Podělte se o své dojmy a knihu doporučte dalším čtenářům.
- Nebo máte prostě nějaký nápad? Sem s ním!

Na vaše náměty se těšíme na e-mailové adrese trnavskyobcasnik@seznam.cz